

प्राकृतिक भूगोल

डॉ. ए. आय. खान

(Signature)

PRINCIPAL
Govt. College of Arts & Science
Aurangabad

महाराष्ट्रातील सर्व विद्यापीठांच्या बी.ए. भूगोल या विषयाकरिता
तसेच सर्व प्रकारच्या स्पर्धा परीक्षा करिता उपयुक्त.

प्राकृतिक भूगोल (Physical Geography)

लेखक

डॉ. ए. आय. खान

भूगोल विभाग

शासकीय ज्ञान-विज्ञान महाविद्यालय,
औरंगाबाद

विद्या बुक्स पब्लिशर्स

औरंगपुरा, औरंगाबाद

PRINCIPAL
Govt. College of Arts & Science
Aurangabad

प्रकाशन क्रमांक - २७१

प्रथम आवृत्ती - ऑगस्ट २०१८

© लेखक

प्रकाशक -

श्री. शशिकांत पिंपळापुरे

विद्या बुक्स पब्लिशर्स

औरंगपुरा, औरंगाबाद

फोन (०२४०) २३३७३७१

E-mail - aur.vidyabooks@gmail.com

www.vidyabooksabd.com

अक्षर जुळवणी -

सौ. अनिता विनायक भालेराव

क्रिएशन, जयश्री, १-एन, सेक्टर ए,

एन-१, सिडको, औरंगाबाद

फोन - २४८६९१०

मुद्रक - तन्मय ऑफसेट प्रिंटर्स

एम. आय. डी. सी. चिकलठाणा,

औरंगाबाद

ISBN No. - 978-93-81374-78-8

किंमत : ₹ १६०/-

PRINCIPAL

Govt. College of Arts & Science,
Aurangabad

प्रस्तावना

डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर मराठवाडा विद्यापीठ औरंगाबाद तसेच पुणे विद्यापीठ, शिवाजी विद्यापीठ, नागपूर विद्यापीठ, अमरावती विद्यापीठ, नांदेड विद्यापीठ येथील भूगोल विषयाच्या अभ्यासू विद्यार्थ्यांना अतिशय सोप्या भाषेत व अर्थपूर्ण लिखाण करून 'प्राकृतिक भूगोल' हे पुस्तक देताना आम्हाला अतिशय आनंद होत आहे.

प्राकृतिक भूगोलाच्या संकल्पना, त्यातील सिद्धांत व भूगोलाच्या शाखेतील महत्त्वपूर्ण अभ्यासक्रमाचा समावेश यामध्ये करण्यात आलेला आहे.

या विषयामध्ये मूलभूत संकल्पना बरोबरच विश्लेषणात्मक लिखाण, भरपूर आकृत्या, समावेशक उदाहरणांचा समावेश केलेला आहे.

सदर पुस्तक नेट/सेट, MPSC, UPSC व इतर स्पर्शा परीक्षांसाठी अतिशय उपयुक्त ठरणार आहे.

सदरील पुस्तकाची पूर्तता विद्या बुक्स पब्लिशर्सचे शशिकांत पिंपळापुरे यांच्या सततच्या सहकार्यामुळेच पूर्ण झाली. या पुस्तकाच्या प्रकाशन निर्मितीसाठी अनेकांनी परिश्रम घेतले आहेत. यामध्ये समीना खान, सना खान, महेक खान यांचे सहकार्य मोलाचे आहे. माझ्या महाविद्यालयातील डॉ. श्रीनिवास सातभाई, डॉ. विलास पाध्ये, डॉ. प्रसाद पुरेकर, डॉ. विठ्ठल मोरे, प्रा. बी. बी. राजे शेख, डॉ. सय्यद आबेद, डॉ. दादासाहेब गजहंस, डॉ. उत्तम पाथरे, डॉ. सतीश जाधव, प्रा. भरत उसारे, प्रा. सीमा सावरकर, डॉ. बळीराम लहाने, प्रा. संतोष बुरकुल, प्रा. सचिन मोरे, डॉ. शत्रुघ्न भोरे, डॉ. संजय पाटील इ. मान्यवरांनी मोलाचे सहकार्य केले.

माझे आदरस्थानी असलेल्या डॉ. कुमुद खेडेंकर मॅडम, डॉ. रोहिणी पांढरे मॅडम यांचा मी शतशः ऋणी आहे.

माझे प्रेरणास्थान प्रा. जे. आय. खान, अब्दुल अजिज खान, इनायतुल्ला खान, श्री. सिकंदर नदाफ यांच्या प्रेरणेमुळे मला सतत शैक्षणिक कार्य करण्यास प्रोत्साहन मिळाले.

भूगोल विषयाचे सर्व प्रेमी, अभ्यासक पुस्तकाचे स्वागत करून आवश्यक सूचना करतील अशी आशा बाळगतो.

डॉ. ए. आय. खान

भूगोल विभाग

शासकीय ज्ञान-विज्ञान महाविद्यालय,

औरंगाबाद